

ሰብ ብህይወቱ ቀቢርካ ምቕታልን ብሓዊ ምልብላብን ባህሊ ወየንቲ ትግራይ

ትርጉም ትግርኛ ጌታቸው ረዳ (ኢትዮ ሰማይ)

“አሞራ” ገጽ 207- 209 አምሓርኛ

ደራሲ

ግደይ ባሕሪሹም

አቅራቢ

ጌታቸው ረዳ (ኢትዮ ሰማይ)

ግደይ ባሕሪሹም

< ናይ ኢ.ዲ.ዩ “ኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ሕብረት” ደጋፊይ ኢኻ ፡ ወድኻ ወይ ሓዉካ እውን “ኢዲዩ” ኢዩ ተባሂሉ ይታሓዝ’ም፡ ናብ ባዶ ሽድሽተ ቤት ማእሰርቲ ይዉሰድ። ኣብኡ ምስበጽሐ ዘለዎ ንብረትን ብዝሕን ኣበይ ከምዘሎን ይጥየቕ። ንዝቐረበሉ ጥያቄ መልሲ ሂቡ ምስወደአ፡ ንቐሩብ መዓልቲ ‘እዚ ዘይባሃል ጡዑም ብልዒ” እንዳተቐለበ ኣብ ካልኣይ ሳልሳይ መዓልቲ ምስ ከምኡ ዝበለ እሱር እንዳታሓጋዝ እንተዋሓደ ክልተ ሜትር ዑምቀት ዘለዎ ጉድጓድ ንክኹዕት ይእዘዝ።

ብስፍሓቱ ኮነ ብዓይነቱ መቓብር ሰብ እዩ ዝመስል። ከም ጉድጓድ ጽብብ ኢሉ እንዳተኹዓተ ፤ እቲ ዝተፍሓረ ሓመድ ኣብቲ ኣፍ ጉድጋድ ከባቢ ወሰን ወሰኑ ዙርያ ምላሽ ይኹመር፡ ኣቲ ኡሱር ብደዉ ዝቐበረሉ ናይ ደዋደዉ መቓብር ፍሒሩ እንተብቐዕ፡ ካበቲ ጉድጓድ ይወጽእ።

ብድሕሪኡ ብገመድ ኢዱን እግሩን ተኣሲሩ ናብታ ዝፋሓራ ጉድጓድ “ኣለም በቃኝ” ይመልሱዎ።

ወየንቲ ኡሱር ቅደሚ ሞቱ እንዳተሳቸዩ ምርአይ ብጣዕሚ እዩ ዘርወዮም፡- ባህ ይብሎም - ይፍስሁ። ቀልጢፉ ንከይመውት 'ዉን ቀስ ብቐስ እንዳማናጎዩ "ቁርማም ቅጫን - "ጽንቃቕ ማይን" መመሊሶም ብመገለል ዝመስል መትሓዚ ብገመድ ሰዲዶም ናብታ ዝአተወላ ጉድጓድ የቐብሉዎ። " ሸንቲ ማይ ኮነ - ቀልቀል ዝናፈሰላ -አብታ ዉሽጢ ጉድጓድ እዩ።" ሓንሳብ ናብታ ዝኳዓታ ጉድጓድ ምስተደርበዩ ፡ምስአተወ ፤ ብዝደኸነ ይኹን ታኣምር ተመሊስካ ምዉጻእ የላን። እቲ ኡሱር አብታ ጸባብ ጉድጓድ ዉሽጢ እግሩ ምዝርጋሕ ወይ ብጎኒ ምድቃስ ኣይኸእልን። ከገብሮ ዝኸእል "ተኸርሚኻ ኮፍ" ምባል ጥራሕ እያ።

"ኩርምይ" ኢሉ፤ ቀትሪ "ብጸሓይ ሃሩርን" ለይቲ "ብቀዝሒ ኣሳሒይታ" ፤ ብዱውሉ እንዳተሳቸዩ ፤- ዝተወለደላ መዓልቲን ሃገርን ዝተወለደሉ ዘርኢን እንዳረገመ ምስአስተንተነ፤- አብ'ቲ ዘሰከሕ ከይዲ ሞት ቅድሚ መማቱ ግና እቶም "ካብ አብቲ ጉድጓድ መሬትን" "አብቲ ኣካላቱን ዝፍጠሩ ሓሳኹ" መርዛማት ስለዘይኮኑ ዓይጓድኡን። ቀለጢፎም ኣይቀትሉዎን።

ቆርባቱ ሰርሲሮም፤ ሥጋኡ በሊዖም ዓዕጽምቱ ጎጥኺጦም ምፍርካሽ እንትጅምሩዎ፡ አቲ ኡሱር አብ መወዳእታ ብአፉን ብአፍንጭኡን ከምኡዉን ብዓይኑን "ሓሰኻ ድድጃታት ፎሎቕሎቕ" ይብሉም መስክሕ ብዝኸነ መርገም ህይወቱ ምስሓለፈት፤- ካበዚ መርገም'ቲ ትርኢት ጭጉርጉር ዘይብሎም ወየንቲ አብቲ ኣፍ ጉድጓድ ዝተኸመረ ሓመድ "ድፍን ድፍን" ኣቢሎም ኢዱን እግሩን ታኣሲሩ ብኸርምዩ አብኣ ይቐበርዎ።

እሞ'ሲ ካብ ኮም'ዚ ዝመሰለ መስገልገላይ ሞት፤ አብ ማዕከል ሜዳ አብ ማዕኸል ጸምጸም በረኻ ፤እንተይታኣሰረ ማይን እኸልን ብምስኣን፤ ህይወቱ እንዳሃለወት "ዓቕሚ ስኢኑ" ዓይኑ እንዳራአየ "ኣሞራ" ዓይኑ እንትምንጥሎ፤ ዓርሱ ምክልኻል ምስ'ስኣን፤ ህይወቱ እነዳተጋዓረት ፡ ስጋኡ ብኣሞራ እነዳተተኹቶኸ ተባዛጊሉ ተማናጢሉ ህይወቱ ዝሓለፈ ፤ ምስ ሻዕቢያ ግፍዒ ካብዝፈጸመሉ ሙሩኽ ሰራዊት ደርጊን ፡ - አየናይ ኮን ይሓይሽ? ኢልና እንተጠየቕና ንዘሰከሕከሕ ዝተፋላለየ ስቅያት ሞት ምምርማር ካብ "ናዚ ጀርመናዊያን "ዉጥጥ" ኢሎም፤ብጭካነ "ልዕል" ኢሎም" ዝተረኸቡ "ወየንቲን ሻዕቢያን" ፤- ምስ እቶም ሰብ ንሰብ ካብ ሕማሙ ንክፍወስ ምርምር ዘካይዱ "ጥብብ አብዝተስፋሕፋሓሉ ዘበን" እንትንዕዘብ ፤- ናይ ሻዕቢያን ወያነን ናይ ጭካነ-ተፋላሰፍቲን ተማራመርቲን፤ "ደቂ ኣኮን ደቂ ሓትኖን" ግን አብ ታሪኽ ንትዉልዲ "ዘሕፍር ዘኹንን" ግብሮም አብ ልዕሊ ወገን ዝፈጸሙዎ እንትናጸጸር፤ "አሸጋርን መስካሕክሒ ጨካን ኣቃታትላኣም" ክልቲኦም ወያነን ሻዕቢያን ኣይባላለጹን ፤ኣይሳኹንን፤-ኢልካ ጥራሕ አዩ ምሕላፍ ዝካኣል።

ብሂይወቶም እንዳሃለዉ አብ ዉሽጢ ጉድጓድ አትዮም እንዳተሳቸዩ ንክሞቱ ዝፍረዶም ተጋሩ ፤ ብመትከሎም ዘይኣምንን አብ ጥርጣረ ዝኣቱን እዩ። ብከመዚ ዝበል ኣቃታትላ ተፈሪዱዎም

ዝሞቱ እኒ “ሃበተ ገብረተንሳይ፤ ተኸላይ ገብረመስቀል ፤ ወይዘሮ ወርቂ ምንጭራን ፤ አቶ አታክልቲ ሥዩም (አብ ከተማ ሸራሮ ራፖል ጸሓፊ ዝነበረ ወዲ ልዑል ራዕሲ ሥዩም)” ዝመሳሰሉ ተጋሩ ይርከቡዎም።

አብ እግረ-መንገድና ምናልባሽ “አታክልቲ ሥዩም” መን ሙኻኑ ዘይትፈለጡ እንተዳሃሊኹም፤ ልዑል ራእሲ መንገሻ ሓወይ አይኮንካን፤ አባይ’ውን አይተዛረቡንን፤ ኢሎም ሕወነቶም ዝካሓዱዎ ፡ አብ አዉራጃ ሸረ አብ “ሰዩምት” አብ ዉሽጢ “ኢድያቦ” ዝነበር ዝነበረ እዩ።

ትዉልዲ ዕብዮት ወላዲቱ አብ መደባይ ታብርን አብ ሠመማን እዩን። አዲኡ ካብቶም ብናይ ቀደም አጻዋዋዓ “ጸለምቲ” (ባሮት) ታብሂሎም ተናዒቆም ዝጽረፉ ዝነበሩ ስደራቤታት ወረጃ ወይዘሮ እዩን። ንሰን እዉን ብክብሪ ቦቲ ዝነበረ “ባህላዊ መስፈናዊ ሥርዓት” መሰረት “ታሓዳይ ጽላል” ገይረን ፤ አሕሽኪረን ፤ ብሰናር በቕሊ ዝኸዳ፤ ክሳብ ጊዜ እርጋነን ብክብረት ተኸቢረን ዝነበራ ነበራ ዓባይ ወላዲት እዩን።>>

ግደይ ባሕሪሹም (አሞራዉ ካብ ዝብል መጽሓፎም)

ትርጉም

ጌታቸዉ ረዳ

Ethiopian Semay